

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10.10.2016r. pełnomocnik powódki A. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w Ł. kwoty 25.545 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty:

- 25.000 zł do dnia 17.09.2016r. do dnia zapłaty

- od kwoty 545,38 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 11.12.2014r. około godziny 06:50, przy ul. (...) M. w S., powódka A. P., jadąc rowerem do pracy poślizgnęła się na oblodzonym i nieposypanym odcinku chodnika, w wyniku czego upadła doznając obrażeń ciała. Po upadku powódka została przewieziona do szpitala w S.. W wyniku badania stwierdzono u powódki złamanie trzonu piszczeli oraz złamanie spiralne podudzia lewego. Konieczne okazało się przeprowadzenie operacji. A. P. przebywała na Oddziale (...) Urazowo-Ortopedycznej od 11 do 15.12.2014r. Powódka została wypisana z zaleceniami chodzenia za pomocą kul, przyjmowania leków przeciwbólowych i przeciwzkrzepowych oraz kontroli w poradni ortopedycznej. Dalsze leczenie przebiegało z powikłaniami, w dniu 08.04.2015r. powódka zmuszona była przejść kolejny zabieg operacyjny- zdlutowanie kostniny i śruby kości piszczelowej. W wyniku wypadku od 11.12.2014r. do 13.02.2015r. powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie przyznane jej zostało świadczenie rehabilitacyjne ZUS na okres czterech miesięcy. Powódka przebyła również długotrwałą rehabilitację. W dniach od 13.09.2015r. do 06.10.2015r. przebywała w Ośrodku (...) w I.. Proces aktywnego leczenia powódki w poradni ortopedycznej został zakończony dopiero z dniem 12.10.2015r., a zatem prawie rok po wypadku. Powódka wystąpiła do Gminy S., jako administratora drogi na której doszło do wypadku, o wypłatę zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, które oszacowała na 25.000 zł. W odpowiedzi Gmina podała, iż nie przyjmuje odpowiedzialności za szkodę, gdyż powódka korzystała z chodnika w sposób niezgodny z prawem. Powódka zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy, lecz Gmina S. podtrzymała dotychczasowe stanowisko. Gmina wskazała jednocześnie, że posiada polisę OC w pozwanym Towarzystwie (...). Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu (...) S.A., domagając się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 25.000 zł. Decyzją z dnia 16.09.2016r. pozwany odmówił wypłaty zadośćuczynienia. Powódka nie zgadza się ze stanowiskiem Gminy S., jak i pozwanego towarzystwa, w zakresie odmowy wypłaty zadośćuczynienia za zaistniałą krzywdę. Poruszanie się powódki po chodniku w dniu zdarzenia było zgodne z art. 35 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Do szkody doszło w wyniku zaniedbania ubezpieczonej Gminy S. w zakresie obowiązków związanych z utrzymaniem dróg publicznych w należyłym stanie – zgodnie z ustawą z dnia 21.03.1985r. o drogach publicznych. Mając powyższe na względzie, powódka wskazała, iż zarządca zaniechał odpowiednich czynności porządkowych, które zapewniłyby utrzymanie chodnika w stanie zapewniającym bezpieczeństwo jego użytkowników, w wyniku czego powódka uległa wypadkowi. Powódka wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego zadośćuczynienia na podstawie art. 445 k.c. Nadto na podstawie art. 444 § 1 i art. 361 .c. powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 545,38 zł tytułem poniesionych w związku z wypadkiem kosztów. W kwocie tej mieściły się koszty zakupu leków i środków medycznych w wysokości 514,48 zł oraz koszty przejazdów do szpitala w wysokości 30,90 zł. Powódka domagała się zasądzenia od pozwanego łącznej kwoty 25.545,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie: od kwoty 25.000 zł od dnia 17.09.2016r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 545,38 zł od dnia zasądzenia do dnia zapłaty. Żądanie odsetek od dnia 17.09.2016r. jest uzasadnione wobec wydania przez pozwanego w dniu 16.09.2016r. decyzji odmownej w przedmiocie wypłaty zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 10.02.2017r. pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik zaprzeczył wszelkim twierdzeniom, wnioskom i zarzutom strony powodowej poza wyraźnie przyznanymi w odpowiedzi na pozew i w toku postępowania. W pierwszej kolejności pozwany podniósł brak odpowiedzialności gwarancyjnej w niniejszym procesie z uwagi na brak odpowiedzialności po stronie ubezpieczonego - Gminy S.. Postępowanie likwidacyjne wykazało, iż brak było dowodów świadczących aby wypadek uszkodzono

nastąpił na skutek zaniedbania obowiązków przez ubezpieczonego. Brak było również związku przyczynowego pomiędzy rzekomym upadkiem a stanem zdrowia poszkodowanej. Ponadto na podstawie archiwalnych informacji dotyczących warunków pogodowych w dniu zdarzenia, brak było podstaw do przyjęcia, iż powódka była uprawniona do swobodnego poruszania się po chodniku. Dodatkowo Gmina S. powierzyła podmiotowi zewnętrznemu – (...) w S. czynności w zakresie utrzymania czystości, prowadzenia prac porządkowych, tym do posypywania mieszanką piasku z solą obszaru przynależnego do Gminy S.. Stąd też odpowiedzialność ubezpieczonego została wyłączona na zasadzie art. 429 k.c. Powódka nie wykazała, aby w ogóle doszło do zdarzenia we wskazanych przez nią okolicznościach, we wskazanym miejscu i czasie. Dodatkowo w sprawie nie zaszły przesłanki odpowiedzialności z art. 415 albowiem powódka naruszyła art. 26 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W chwili zdarzenia nie było żadnych informacji oraz zgłoszeń o jakiegokolwiek śliskości przedmiotowego chodnika. Powódka podczas poruszania się winna zachować szczególną ostrożność oraz stosować swoje zachowanie do panujących warunków tak aby zagwarantować bezpieczne poruszenie się. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, iż szacowanie przez powódki zadośćuczynienia jest żądaniem niezasadnym i wygórowanym. Kwota dochodzona przez powódkę tytułem zadośćuczynienia za doznane obrażenia ciała nie jest adekwatna w sprawie, a spełnienie roszczenia powódki w postaci przyznania żądanej kwoty wiązałoby się z naruszeniem kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia. Pozwany podniósł także, iż brak jest podstaw do żądania zasądzenia odsetek od dochodzonej pozwem kwoty bowiem pozwany nigdy nie pozostawał w zwłoce ze spełnieniem jakiegokolwiek świadczenia względem powódki.

Pismem z dnia 24.03.2017r. pełnomocnik powódki wniosła o przyznanie Przedsiębiorstwa Usług (...) Sp. z o.o. w S.. Na rozprawie w dniu 28.03.2017r. pełnomocnik powódki wskazała, iż nie żąda wezwania (...) w S. jako interwenienta a żąda wezwania go do udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. jako drugiego pozwanego w sprawie odpowiedzialnego z dotychczasowym pozwanym in solidum.

Postanowieniem z dnia 28.03.2017r. Sąd na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. wezwał do wzięcia udziału w sprawie Przedsiębiorstwo Usług (...) Sp. z o.o. w S..

Pełnomocnik pozwanego Przedsiębiorstwa Usług (...). z o.o w S. na rozprawie w dniu 27.04.2017r. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Zarządzeniem z dnia 10.05.2017r. Sąd na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. zwrócił pismo pozwanego (...) Sp. z o.o. w S. z uwagi na brak doręczenia pełnomocnikowi pozwanego (...) U. S.A. w Ł..

N rozprawie w dniu 18.05.2017r. pełnomocnik pozwanego (...) Sp. z o.o. w S. wniósł o zawiadomienie w trybie art. 84 § 1 k.p.c. ubezpieczyciela (...) Sp. z o.o. w (...) S.A. w W. o toczącym się procesie o zapłatę.

Postanowieniem z dnia 18.05.2017r. Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika (...) Sp. z o.o. w S. o zawiadomienie (...) S.A. w W., albowiem przyznanie interwenienta może nastąpić jedynie przez złożenie pisma procesowego w trybie art. 84 § 2 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ulica (...) M. w S. jest w zarządzie Gminy S..

Bezsporne

W dniu 20.05.2013r. zawarta została umowa pomiędzy Gminą S. (zamawiającym) a Przedsiębiorstwem Usług (...) Sp. z o.o. w S. (wykonawcą). Zamawiający zlecił a wykonawca zobowiązał się do wykonania prac, polegających na całorocznym utrzymaniu w czystości ulic, placów i chodników na terenie miasta S.. Utrzymanie miało polegać między innymi na ręcznym i mechanicznym zmiataniu oraz odśnieżaniu. Zimowe utrzymanie chodników i ulic miało odbywać się poprzez zgarnianie śniegu, błota, zwalczanie gołoledzi posypywaniem mieszanką piaskowo-solną, skuwanie lodu na chodnikach, na przejściach dla pieszych w przypadku opadu śniegu lub występowania gołoledzi; w tym na ulicy (...) -go M.. W § 1 B.6 wskazano, iż w celu koordynacji w/w działań w zakresie zimowego utrzymania

chodników, alejek, ciągów pieszych wykonawca powinien być przygotowany w takim stopniu, aby mógł być gotowy do rozpoczęcia pracy w ciągu 1 godziny od chwili powzięcia przez zamawiającego decyzji o konieczności rozpoczęcia działań. W takim przypadku decyzje te miały być przekazywane ustanowionym przedstawicielom wykonawcy (określonym w umowie) telefonicznie na wskazane przez wykonawcę numery kontaktowe.

Dowód:

-zeznania K. R. k.202v.-203

-umowa nr (...) z dnia 20.05.2013r. wraz z załącznikami k.175-184

Pozwany (...) S.A. w Ł. związany był z Gminą S. w dniu 11.12.2014r. umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za zdarzenia związane z działalnością w/w ubezpieczonego.

Dowód:

-pismo Gminy S. z dnia 31.03.2015r. k.79

W dniu 11.12.2014r. około godziny 600-700 temperatura powietrza wynosiła od 10 C do 20 C, temperatura odczuwalna wynosiła od -60C do -40 C, wilgotność powietrza wahała się od 95% do 84%.

Dowód:

-wydruki pogodowe k.155-158

W dniu 11.12.2014r. roku po chodniku przy ulicy (...) M. w S. poruszała się rowerem powódka A. P.. Powódka zmuszona była zjechać na chodnik z jezdni z uwagi na jej oblodzenie i niekorzystną strukturę tzw. kocie łby, które potęgowały niebezpieczeństwo poślizgu. W momencie wykonywania skrętu w ul. (...) upadła na chodnik. Zdarzenie miało miejsce w godzinach porannych, około godziny 0650. W dacie i momencie w/w zdarzenia chodnik był śliski, oblodzony, niczym nie posypany. Na miejsce zdarzenia została wezwana karetka pogotowia, która odwiozła powódkę do szpitala. Osoby, które udzielały pomocy powódce na chodniku również miały problem z utrzymaniem pozycji stojącej.

Dowód:

-zeznania K. K. (1) k.163-164

-zeznania K. W. k.164-164v.

-zeznania A. P. k.213v.-214

-oświadczenie J. P. z dnia (...).2015r. k.12

-oświadczenie K. K. (1) k.13

-oświadczenie K. W. z dnia 20.02.2015r. k.14

W wyniku upadku powódka doznała złamania trzonu piszczeli, złamania spiralnego podudzia lewego. Powódka w dniu 11.12.2014r. przeszła zabieg operacyjny (...)zespoleńcia gwoździem śródszpikowym S.. W szpitalu powódka przebywała od dnia 11.12.2014r. do dnia 15.12.2014r. Po opuszczeniu szpitala powódka przebywał na zwolnieniu lekarskim do dnia 13.02.2015r.

Dowód:

-historia choroby k.15,19, k.21, k.43-44

- dokument badania podmiotowego pacjenta k.16-17
- skierowanie do poradni specjalistycznej k.18
- karta medycznych czynności ratunkowych k.20
- skierowanie do szpitala k.22
- karta informacyjna leczenia szpitalnego k.23
- karta informacyjna zaleceń pielęgniarских k.24
- karta gorączkowania k.25
- karta badań diagnostycznych k.26
- oświadczenie pacjenta k.27
- dokument (...) k.28
- subiektywna globalna ocena stanu odżywiania k.29
- okołooperacyjna karta kontrolna k.30
- karta zabiegu operacyjnego k.31
- protokół pielęgnacji operacyjnej k.32
- protokół zużycia implantów k.33
- wypis szpitalny k.34
- karta okołooperacyjnej profilaktyki zakażeń k.35
- dokument przygotowania fizycznego pacjenta do zabiegu operacyjnego k.36
- karta oceny ryzyka zakażenia przy przyjęciu pacjenta do szpitala k.37
- karta oceny ryzyka zakażenia w czasie pobytu pacjenta w szpitalu k.38
- oświadczenie pacjenta k.39, k.41
- świadoma zgoda pacjenta na leczenie operacyjne k.40
- dokument konsultacji przed znieczuleniem k.55
- protokół przekazania pacjenta z bloku operacyjnego k.56
- dokument K.S.O. k.57
- karta rehabilitacji k.58
- stan ortopedyczny k.59
- plan opieki lekarskiej k.60
- karta obserwacji, konsultacji, badań dodatkowych k.61

-indywidualna karta zaleceń lekarskich k.62-65

Z uwagi na powikłania złamania powódka zmuszona została ponownie poddać się zabiegowi operacyjnemu. W dniu 08.04.2015r. w szpitalu w S. powódka przeszła zabieg zdlutowania kostniny i śruby z kości piszczelowej lewej z nasady bliższej

Dowód:

-karta informacyjna leczenia szpitalnego k.48

-historia choroby k.49-50

Decyzją z dnia 18.05.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał powódce prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 11.06.2015r. do 08.09.2015r. w wysokości 90% podstawy wymiaru, od 09.09.2015r. do 08.10.2015r. w wysokości 75% podstawy wymiaru (łącznie na okres 4 miesięcy).

Dowód:

-decyzja (...) Oddziału w G. z dnia 18.05.2015r. k.51-52

-orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 14.05.2015r. k.53-54

W dniach 13.09.2015r. do dnia 06.10.2015r. powódka odbyła rehabilitację Leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS w (...).

Dowód:

-informacja o przebytej rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS k.45-47

W okresie leczenia powódka wydatkowała na zakup leków przeciwbólowych i przeciwzakrzepowych odpowiednio kwotę:

- 95,61 zł w dniu 08.05.2015r.

-98,71 zł w dniu 01.06.2015r.

- 69,20 zł w dniu 26.06.2015r

Dowód:

-faktury VAT oraz paragony fiskalne k.66-68

W okresie 2014-2015 powódka dokonała zakupów w aptekach na kwotę łączną 218,73 zł.

Dowód:

-potwierdzenia wykonania operacji kartą kredytową k.70-74

W nieokreślonym dniu powódka wydatkowała w aptecce położonej przy Placu (...) w S. kwotę 32,23 zł.

Dowód:

- paragon fiskalny k.69

Powódka korzystała jedenastokrotnie odpłatnie w okresie 22.12.2014r. do dnia 01.06.2015r. z pomocy znajomego celem podwiezienia do lekarza.

Dowód:

-zeznania powódki A. P. k.213v.-214

-lista dojazdów k.75

Leczenie i rehabilitacja powódki ostatecznie zakończyła się w dniu 18.07.2016r.

Dowód:

-zaświadczenie lekarskie z dnia 18.07.2016r. k.42

Pismem z dnia 16.03.2015r. pełnomocnik powódki wniósł do Gminy S. o wypłatę zadośćuczynienia powódce w kwocie 25.000 zł z tytułu bólu i cierpienia na podstawie art., 445 k.c. Jednocześnie wniósł w przypadku przekazania zgłoszenia do zakładu ubezpieczeń, w którym to gmina posiada wykupione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, o informację o dacie wykonania tej czynności, podanie nazwy ubezpieczyciela i numeru polisy.

Dowód:

-pismo pełnomocnika powódki z dnia 16.03.2015r. k.77-78

W odpowiedzi z dnia 31.03.2015r. Gmina S. nie przyjęła odpowiedzialności za szkodę z dnia 11.12.2014r. jakiej doznała powódka. Wskazano, iż droga gminna ul. (...) M. w S. jest drogą publiczną w zarządzie Burmistrza S., gmina posiada OC dróg gminnych polisa nr (...) - A (...) S.A. umowę na utrzymanie dróg z (...) S.. Wskazano, iż powódka korzystała z chodnika w sposób niezgodny z prawem co musiało się przyczynić do możliwości uszkodzenia ciała. Dodatkowo wykonywanie usług utrzymania zimowego przez wykonawcę było wielokrotnie sprawdzane i Gmina S. nie stwierdziła żadnych uchybień w realizacji przedmiotu umowy.

Dowód:

-pismo Gminy S. z dnia 31.03.2015r. k.79

W odpowiedzi z dnia 21.05.2015r. pełnomocnik powódki wskazał, iż A. P. korzystała z chodnika w dniu zdarzenia zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym. Wobec powyższego podtrzymał żądanie wypłacenia zadośćuczynienia jego mandantce.

Dowód:

-pismo pełnomocnika powódki z dnia 21.05.2015r. k.80

Pismem z dnia 02.06.2015r. Gmina S. ponownie wskazała, iż nie przyjmuje odpowiedzialności za zdarzenie z dnia 11.12.2014r.

Dowód:

-pismo Gminy S. z dnia 02.06.2015r. k.81

Pełnomocnik powódki w dniu 13.06.2016r. zgłosił szkodę pozwanemu (...) S.A. w Ł. wnosząc o wypłatę na rzecz A. P. zadośćuczynienia w kwocie 25.000 zł za krzywdę oraz kwoty 545,38 zł tytułem odszkodowania za poniesione niezbędne koszty leczenia.

Dowód:

-zgłoszenie szkody z dnia 13.06.2016r. k.82-83

Decyzją z dnia 16.09.2016r. pozwany (...) S.A. w Ł. uznał roszczenie powódki za niezasadne i odmówił wypłaty odszkodowania.

Dowód:

-decyzja odmowy wypłaty odszkodowania z dnia 16.09.2016r. k.84-85

-płyta CD k.161

Powódka przed wypadkiem ćwiczyła, biegała, łowiła ryby, zajmowała się wychowaniem młodszej córki. Kiedy powódka przechodziła okres rehabilitacji w codziennej higienie, myciu, ubieraniu, dojściu do toalety, przygotowaniu posiłku pomagała jej starsza córka oraz znajomy kolega.

Dowód:

-zeznania A. P. k.213v.-214

Doznany przez powódkę uraz zaliczał się do ciężkich. Skutkuje on dolegliwościami ze strony sąsiadujących stawów, okresowymi obrzękami po dłuższym chodzeniu. Ogranicza on możliwości lokomocyjne jak bieganie, dłuższe chodzenie czy długotrwałe stanie. Przebyty uraz spowodował trwały uszczerbek na zdrowiu, który według załącznika Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. poz. 158 wyniósł 10%. Pozostawił również rozległą, trwałą, szpecącą bliznę.

Dowód:

-zeznania W. P. k.263-263v.

-opinia biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii k.235-236

Sąd zważył co następuje:

Powództwo należało uwzględnić niemal w całości.

Zgodnie z treścią art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Zgodnie natomiast z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Natomiast § 2 art. 822 stanowi, że umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia.

Podstawą odpowiedzialności deliktowej z art. 415 k.c. jest łączne zaistnienie trzech przesłanek – powstanie szkody, zdarzenie, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu (czyn niedozwolony) oraz związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem a szkodą. Czynem może być zarówno działanie jak i zaniechanie - niewykonanie obowiązku. Odpowiedzialność za zaniechanie powstaje jedynie wówczas, gdy istniał obowiązek podjęcia określonego działania. Obowiązek ten wynikać może z ustawy bądź też z czynności prawnej. Czyn wyrządzający szkodę musi być czynem bezprawnym, przy czym bezprawność oceniana jest w kategoriach obiektywnych jako niezgodność z określonymi normami czy to o charakterze powszechnie obowiązującym czy też szczególnym, wynikającym z nakazów czy zakazów wynikających z zasad współżycia społecznego oraz z czynności prawnej. Związek przyczynowy będący podstawą odpowiedzialności musi mieć charakter tzw. adekwatnego i normalnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem wywołującym szkodę.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu wykazane zostały wszystkie trzy przesłanki odpowiedzialności deliktowej. Przede wszystkim należy zaakcentować, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania podanych przez powódkę okoliczności faktycznych zdarzenia. Zostały one potwierdzone zeznaniami świadków K. K. (1) (k.163-164) i K. W. (k.164-164v.) , którym to Sąd dał wiarę jako logicznym, konsekwentnym oraz wzajemnie się uzupełniającym. K. K. (1) zeznała, iż nie była bezpośrednim świadkiem zdarzenia. W dniu 11.12. około godziny 6.55 otrzymała telefon od powódki, która przestraszona i z płaczem powiedziała jej, że miała wypadek, że wpadła w poślizg rowerem i upadła i prawdopodobnie ma złamaną nogę. Świadek do miejsca zdarzenia przybiegła na piechotę. Droga była oblodzona, trudna do pokonania, padała cały czas mżawka. Świadek po dotarciu do powódki ustaliła, iż najprawdopodobniej ma ona złamaną nogę. Obok powódki leżał jej rower. K. K. (1) wezwała na miejsce zdarzenia karetkę. Po chwili na miejsce zdarzenia dotarł także znajomy powódki K. W., który zabrał rower powódki. Powódka bardzo przeżyła zdarzenie. Czuła się niesamodzielną. Do dzisiaj jest ostrożniejsza, ma dystans do jeżdżenia rowerem, boi się o nogę. Po kilku godzinach pracy ma opuchniętą nogę. K. W. potwierdził, iż został telefonicznie powiadomiony o wypadku powódki. Na miejscu znalazł się około 10 minut po otrzymaniu informacji. Na miejscu zdarzenia było ślisko i wilgotno. Powódka leżała na chodniku, nie można było jej ruszyć, bardzo przeżywała ból. Świadek potwierdził okoliczność, iż w dniu zdarzenia droga nie była posypana, w pobliżu nie było żadnych służb porządkowych. W trakcie leczenia świadek pomagał powódce. Powódka przed wypadkiem była „agresywną żywą kobietą, a w tej chwili jakby coś jej brakowało”. Zdaniem Sądu nie było podstaw do zakwestionowania powyższych zeznań, albowiem świadkowie Ci, nawet jako osoby bliskie powódki nie miały żadnego interesu w tym, aby przedstawić korzystne dla niej zeznanie. Dodatkowo znalazły one potwierdzenie w zeznaniach powódki A. P. (k. 213v.-214), która zeznała, iż z uwagi na choroby kręgosłupa zmuszona była jeździć rowerem do pracy przez okrągły rok. W dniu zdarzenia w godzinach rannych udawała się do pracy. Po wjechaniu na ulicę (...) M. zauważyła, że droga jest nieprzejezdna. Kocie łby były śliskie, błyszczały się od zmarzliny. Wówczas to postanowiła skorzystać z chodnika. Chodnik także był oblodzony „falami”. Pomimo tego powódka uważała, że może nim jechać. Podniosła przy tym, że zawsze starała się jechać ulicą. W momencie wykonywania skrętu w ulicę (...) upadła z rowerem. Noga wkręciła się jej w rower. Postronna osoba zatrzymała się przy niej. Osoba ta podała jej torebkę z telefonem. Wówczas zadzwoniła do K. K. (2). Na miejsce zdarzenia przybyła karetka oraz Policja. Powódka wskazała, iż została zabrana do szpitala gdzie przeszła operację. Po 5 dniach opuściła szpital. W szpitalu ponownie zjawiła się w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia z uwagi na zapalenie tkanki miękkiej. Później zmuszona była się także poddać zabiegowi usuwania śrub. W okresie leczenia i rehabilitacji zmuszona była poprosić starszą córkę o pomoc. Noga była opuchnięta, przyjmowała leki przeciwbólowe i przeciwzkrzepowe. Ból odczuwa do dzisiaj. Nie może ćwiczyć, biegać, łowić ryb na spinning, co jest jej hobby. Podczas rehabilitacji i leczenia nie była w stanie nic koło siebie zrobić. Nie mogła pomóc małej córce w nauce. Powódka zmuszona była kupować leki, opatrunki i maści. W toku leczenia otrzymywała świadczenie chorobowe. Nie utraciła żadnych nagród i premii. Dostawała tylko 90% zasadniczego wynagrodzenia. Powyższe twierdzenia odnośnie miejsca zdarzenia potwierdza także treść dokumentacji medycznej, która nie była przez strony kwestionowana. Z treści karty medycznych czynności ratunkowych (k.20) wynika, iż w dniu 11.12.2014r. została powódce udzielona pomoc w miejscu publicznym, rozpoznanie uraz kończyny dolnej. W wywiadzie wskazano, iż powódka przewróciła się na rowerze. O godzinie 07:45 powódka została przekazana na szpitalny oddział ratunkowy. Wobec tak ustalonych dowodów nie mogło się ostać twierdzenie pozwanego towarzystwa, iż powódka nie wykazała, aby w ogóle doszło do zdarzenia we wskazanych przez nią okolicznościach, we wskazanym przez nią miejscu i czasie. Po pierwsze pozwane towarzystwo nie przedstawiło jakichkolwiek przeciwdowodów mających obalić twierdzenie powódki. Po drugie nie sposób przyjąć, iż powódka doznała złamania kości w innym miejscu, a miejsce zdarzenia, włącznie z ułożeniem roweru zostało przez nią starannie wyreżyserowane. Takie twierdzenie pozbawione jest jakiegokolwiek logiki.

Wskazać należy, iż wobec ustalonego stanu chodnika, opisanego przez naocznych świadków zdarzenia, jak i powódkę, nie można uznać za wiarygodne zeznań K. R. (k.202v.-203), zgodnie z którymi w feralnym dniu na miejscu zdarzenia chodnik był należycie zabezpieczony. K. R. zeznał, że Gmina S. w 2014r. miała zawartą z (...) S. umowę polegającą na sprzątaniu i utrzymaniu dróg w sezonie letnim jak i zimowym. O wypadku powódki dowiedział się ze zgłoszenia, które wpłynęło do gminy w dniu 18.03.2015r. Po 3 miesiącach od zdarzenia niemożliwe było sprawdzenie stanu drogi. Świadek wskazał, iż przez cały okres zimowy 2014/2015 nie wpłynęło ani jedno zgłoszenie do burmistrza, jakaś skarga

na utrzymanie dróg. Nie było uwag do (...)u z tytułu wywiązywania się tej umowy. K. R. wskazał, iż (...) ma kilka godzin na usunięcie, złagodzenie skutków zimy, nie jest w stanie tego zrobić jednocześnie. W pierwszej kolejności odśnieżane są drogi wjazdowe do miasta. W grudniu 2014 nie były wydawane dodatkowe polecenia dotyczące odśnieżania bądź posypywania dróg. Nie było takiej potrzeby. (...) ma wykaz dróg, którymi się zajmuje i ma wykonywać usługę. Gmina nie sporządza raportów dziennego utrzymania dróg. (...) być może takie raporty sporządzał. Świadek wskazał, iż nikt go nie informował, o której godzinie rozpoczęto czynności 11 grudnia.

W tym miejscu wskazać należy, iż brak jest jakichkolwiek dowodów na przypisanie odpowiedzialności Przedsiębiorstwu Usług (...) Sp. z o.o. w S.. Z treści umowy nr (...) (k.175-184) na obsługę komunalną miasta wynika wprost, iż w celu koordynacji w/w działań w zakresie zimowego utrzymania chodników, alejek, ciągów pieszych wykonawca - (...) Sp. z o.o. w S. powinien być przygotowany w takim stopniu, aby mógł być gotowy do rozpoczęcia pracy w ciągu 1 godziny od chwili powzięcia przez zamawiającego- Gminy S. decyzji o konieczności rozpoczęcia działań. W takim przypadku decyzje te miały być przekazywane ustanowionym przedstawicielom wykonawcy (określonym w umowie) telefonicznie na wskazane przez wykonawcę numery kontaktowe. Z zebranego materiału dowodowego, a w szczególności z treści zeznań K. R. wynika niezbicie, iż w dniu zdarzenia (...) Sp. z o.o. w S. takiego zlecenia nie otrzymał. Stąd też nie można przypisać w/w spółce jakiegokolwiek zaniedbania. Powyższe skutkowało musiałoby oddaleniem powództwa wobec Przedsiębiorstwa Usług (...) Sp. z o.o. w S. (pkt I wyroku).

Zgodzić się należy, iż nie ma możliwości w sposób absolutny utrzymać wszelkich dróg stale w stanie idealnym, ale w niniejszej sprawie doszło do zaniedbań powodujących stan zagrożenia. Jak wynika z przedłożonych wydruków (k.155-158) w dniu 11.12.2014r. temperatura powietrza wynosiła od 10C do 20C, przy czym odczuwalna temperatura wynosiła od -60 C do -40 C, wilgotność wahała się od 95% do 84%. Stąd też należało przyjąć, że powstała gołoledź (co potwierdzili w swoich zeznaniach powódka oraz świadkowie K. K. (1) i K. W.) i tej gołoledzi nie usunięto. W dniu zdarzenia nie było gwałtownych opadów, ale występowała pogoda, którą można było przewidzieć. Skoro Gmina S. nie przerzuciła w pełni utrzymania dróg i chodników na (...) w S. to winna ona zorganizować pracę tak, aby czuwać i sygnalizować konieczność wykonywania prac. Tymczasem nic takiego nie miało miejsca. Stąd też należało uznać, iż gmina dopuściła się zaniedbania skutkującego niebezpieczną śliskością. W ocenie Sądu zaniedbanie w tym zakresie determinuje winę Gminy S. w zaistnieniu zdarzenia powodującego szkodę. Zaniechanie nosiło znamiona czynu zawinionego w postaci winy nieumyślnej. Gmina S. winna była powziąć takie środki ostrożności, które zmierzałyby do należytego zabezpieczenia ulic miasta, znajdujących się w jej władaniu, przed skutkami zimy. Powszechnie wiadomym jest, iż śliskie chodniki i ulice są przyczyną poślizgnięć i w konsekwencji uszkodzeń ciała osób z nich korzystających.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 1399 ze zm.) na gminie co do zasady spoczywa - jako zadanie własne jednostki samorządu terytorialnego - ogólny obowiązek utrzymania czystości i porządku (art. 3 ust. 1). Natomiast z art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 460 z późn. zm.) stanowi, iż zarządca drogi ma obowiązek utrzymania nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, z wyjątkiem części pasa drogowego, o których mowa w art. 20f pkt 2, tj. części pasa drogowego udostępnionego nieodpłatnie gminie w celu budowy, przebudowy i remontu wiat przystankowych lub innych urządzeń służących do obsługi podróźnych. Zarządcą drogi jest natomiast organ reprezentujący jednostkę samorządu terytorialnego (art. 19 ust. 1 i ust. 4) lub wyspecjalizowana jednostka (art. 21 ust. 1). Do obowiązków zarządcy drogi należy ponadto (zgodnie z art. 20 pkt 10 i 11 ww. ustawy) przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego a także wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających. Powyższy obowiązek wymusza na zarządcy szczególną dbałość o stan nawierzchni chodników, w taki sposób, aby użytkownik mógł poruszać się w sposób bezpieczny i nie zagrażający jego zdrowiu i życiu. Reasumując, Sąd uznał, iż na Gminie S. spoczywał obowiązek należytego utrzymania chodnika przy ul. (...) M..

W tym miejscu wskazać należy, iż nie sposób zgodzić się z twierdzeniem pozwanego towarzystwa, iż powódka poruszając się rowerem po chodniku naruszyła przepisy Prawa o ruchu drogowym. Wskazać należy, iż art. 33 odnosi się do kierujących rowerami i tak art. 33 ust. 5 pkt 3 wskazuje, iż korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych

przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła), z zastrzeżeniem ust. 6, który wskazuje, iż kierujący rowerem, korzystając z chodnika lub drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym. Jeszcze raz wskazać należy, iż w dniu zdarzenia na jezdni była gołoledź. Powódka była więc uprawniona do korzystania z chodnika. Przy okazji nadmienić należy, iż treść w/w przepisów nie wskazuje na jakikolwiek zakaz ustawodawcy co do jazdy rowerem w trakcie trudnych warunków atmosferycznych. Nie bez znaczenia pozostawała także okoliczność, iż w dniu zdarzenia jezdnia Konstytucji 3 M. zbudowana była z tzw. kocich łbów, a więc budulca nie mającego bardzo niską przyczepność. Dodatkowo panujące warunki atmosferyczne jeszcze bardziej wzmogły śliskość jezdni. Stąd też jazda przez powódkę po chodniku była co do zasady dopuszczalna.

Niewątpliwie powódka na skutek upadku na chodniku poniosła szkodę w postaci uszczerbku na zdrowiu – doznała bowiem złamania spiralnego kości podudzia lewego.

Sąd przyjął, że pomiędzy szkodą w postaci upadku powódki a zaniechaniem Gminy S. adekwatny związek przyczynowy. Gdyby bowiem gmina podjęła o czasie czynności związane z zawiadomieniem (...) w S. dotyczące usunięcia zmarzliny z chodnika to z pewnością około godziny 07:00 kiedy to doszło do przedmiotowego zdarzenia, nie zalegałby lód, który doprowadził do upadku A. P..

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że powództwo skierowane przeciwko pozwanemu - ubezpieczycielowi (...) S.A. w Ł. jest zasadne. Skoro przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego wobec osób trzecich za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego, a ubezpieczającemu można przypisać czyn niedozwolony, to co do zasady aktualizuje się odpowiedzialność pozwanego jako ubezpieczyciela.

Przedłożona przez powódkę dokumentacja medyczna (k.15-65) wskazuje niezbicie, że A. P. w następstwie upadku w dniu 11.12.2014 roku doznała złamania spiralnego kości podudzia lewego. Powyższe spowodowało, iż poddała się ona zabiegowi operacyjnemu zespolenia spiralnego podudzia lewego.

Ustalenie obrażeń i rozmiar związanych z nim cierpień fizycznych powoda wymagało wiedzy specjalnej, co obligowało Sąd na mocy 278 § 1 k.p.c. do dopuszczenia i przeprowadzenia opinii biegłego ortopedy i traumatologa. W. P. w swojej opinii (k.235-236) oraz w ustnej opinii uzupełniającej (k.263) wskazał, iż uraz doznany przez powódkę należy zaliczyć do ciężkich. Będzie on skutkował negatywnymi skutkami pod postacią dolegliwości ze strony sąsiadujących stawów, okresowymi obrzękami po dłuższym chodzeniu. Uraz ten ogranicza możliwości lokomocyjne jak np. bieganie, dłuższe chodzenie czy długotrwałe stanie. Biegły w trakcie badania stwierdził niewielki obrzęk podudzia lewego i stopy lewej, ograniczenie ruchomości stawu skokowego lewego grzbietowego i podeszwowego po 100, deficyt zgięcia kolana lewego 100. Wyczuwalne jest zgrubienie po stronie bocznej podudzia będące wynikiem bujnej kostniny w miejscu złamania kości strzałkowej. Szpecące blizny- po stronie przedniej kolana lewego dł. około 6 cm oraz po stronie przyśrodkowej przynasady dalszej podudzia lewego wielkości 3 cm. Blizny po leczeniu operacyjnym. Przy czym blizny te w opinii pisemnej nie zostały doliczone do procentowego uszczerbku na ciele powódki. Powódka cierpi na zaburzenia czucia po stronie przedniej kolana oraz grzbietu stopy. Ma trudności stania na lewej kończynie dolnej. W obrazie rtg. widoczny jest pełny zrost kostny z rozległą kostniną w miejscu złamań. Przebyty uraz (bez blizn) spowodował trwały uszczerbek na zdrowiu, który według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. określony został w wysokości 10%- poz. 158.

W kontekście w/w opinii biegłego należało zauważyć, iż podlega ona - jak inne dowody - ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny. Stanowią je: zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Przy ocenie opinii Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego, jeżeli jest ona prawidłowa i jeżeli odmiennie ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 lipca 2005 r., II UK 277/04, OSNP 2006/5-6/97; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, Lex nr 77046; wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987r., II URN 228/87, (...)). Sąd nie dopatrył się uchybienia w opinii, które mogłyby stanowić podstawę do podważenia wyrażonego przez biegłego stanowiska. Sąd w całości podzielił wnioski wynikające z w/w opinii. Dodatkowo strona pomimo jej zakwestionowania (k.252- pełnomocnik pozwanego towarzystwa ubezpieczeń, co do % wyliczenia uszczerbku, wskazując, iż nie powinien on być większy niż 5%) nie wniosła o jej dalsze uzupełnienie bądź powołanie innego biegłego.

W świetle art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie o którym mowa w w/w przepisie obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. Są to zarówno koszty leczenia, nabycia protez i innych koniecznych aparatów. Sąd może przyznać nadto poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne, ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawiania działalności artystycznej, naukowej, wyłączenia z normalnego życia itp.

Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze, że jego celem jest wyłącznie złagodzenie doznanej przez poszkodowanego krzywdy, wobec czego utrata zdolności do pracy zarobkowej może mieć wpływ na wysokość zadośćuczynienia tylko o tyle, o ile łączy się z poczuciem krzywdy spowodowanej niemożnością wykonywania wybranego i wyuczonego zawodu. Krzywdą w rozumieniu art. 445 k.c. będzie z reguły trwałe kalectwo poszkodowanego powodujące cierpienia fizyczne oraz ograniczenie ruchów i wykonywanie czynności życia codziennego.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie rozumieniem pojęcia „odpowiednia suma” należy rozumieć przez nią kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Sąd musi uwzględnić wszystkie okoliczności danego zdarzenia, a zwłaszcza rodzaj obrażeń i rozmiar związanych z nimi cierpień fizycznych i psychicznych, stopień kalectwa, poczucie nieprzydatności, konieczność korzystania ze wsparcia bliskich. Zadośćuczynienie powinno bowiem spełniać funkcję kompensacyjną (vide wyr. S.N. z dnia 17.09.2010 r., II CSK 94/10, wyr. S.N. z dnia 5.12.2006 r., II PK 102/06).

Bezspornie powódka doznała poważnego uszkodzenia ciała. W wyniku upadku w dniu 11.12.2014r. doznała złamania spiralnego kości podudzia lewego. Po wypadku trzykrotnie przebywała w szpitalu, gdzie przechodziła zabiegi operacyjne. Samo leczenie złamania polegało na inwazyjnym zastosowaniu implantów. Po zabiegu powódka była zmuszona natychmiast chodzić za pomocą kul z częściowym obciążeniem. W tym okresie musiała także zażywać środki przeciwbólowe i przeciwzkrzepowe. Przez wiele tygodni był zależna od osób trzecich - córki przy wykonywaniu podstawowych prac domowych, higienie, przygotowywaniu posiłku, ubieraniu. Wszelkie sprawunki oraz prace domowe w okresie poprzedzającym zdarzenie wykonywała powódka, co dodatkowo skomplikowało życie rodziny powódki po wypadku. Szkoda pozostawiła nieodwracalne skutki. Niewątpliwie dolegliwości utrudniają jej wykonywanie prac fizycznych w większym stopniu niż przedtem. Powódka zmuszona jest obecnie ograniczyć ćwiczenia fizyczne, wędkowanie na stojąco. Dodatkowo w okresie rehabilitacji i leczenia otrzymywała ona 90% należnego jej świadczenia.

Zgodnie z przepisem art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

W orzecznictwie przyjęto, że przyczynieniem się poszkodowanego do powstania szkody jest każde jego zachowanie pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Za okoliczności, które należy uwzględnić przy określaniu stopnia przyczynienia się poszkodowanego do wystąpienia szkody uznano stopień naruszenia obiektywnych reguł postępowania przez poszkodowanego, ich konfrontację z zarzutami stawianymi odpowiedzialnemu za szkodę, ciężar naruszonych przez sprawcę obowiązków i stopień ich naruszenia, rozmiar i wagę uchybień po stronie poszkodowanego, a także ocenę zachowania się poszkodowanego (vide wyr. S.A. w Łodzi z dnia 05.08.2015 r., I ACa 150/15).

Zdaniem Sądu powódka przyczyniła się do zdarzenia z dnia 11.12.2014r. Nie można zapomnieć, że wypadek miał miejsce w zimie. Rower przez swoją konstrukcję co do zasady jest pojazdem nie dającym gwarancji bezpiecznej jazdy na śliskiej nawierzchni. Dodatkowo powódka sama wskazała, iż objuczony w czasie jazdy była torebką, co również wpłynęło na motorykę roweru. Pomimo tego powódka zdecydował się jechać rowerem w niesprzyjających warunkach atmosferycznych. Wiedziała, iż jest gołoledź. Nie podjęła żadnych środków ostrożności. Sama zeznała, iż „śliskość była falami”. Podjęła ryzyko związane z jazdą po śliskiej nawierzchni. Sam fakt nie wypełnienia do końca obowiązków przez Gminę S. nie zwalniał powódki z zachowania ostrożności. Trzeba podkreślić, iż powódka mając świadomość trudności na drodze wybrała najbardziej ryzykowny w tych warunkach środek transportu. Już samo pójście piechotą byłoby o wiele bezpieczniejsze. Gdyby na zakręcie wykonywanym po kątem 90o, ciasnym, przy ograniczonej widzialności, zeszły z roweru i przeprowadziłaby go przez krytyczny moment to być może nie doszłoby do wypadku. Z drugiej strony K. K. (1) także poślizgnęła się na tym odcinku idąc z pomocą powódce. Oczywiście, gdyby chodnik był posypany do wypadku najprawdopodobniej by nie doszło i brak zaopatrzenia był główną przyczyną zdarzenia. Podsumowując, zasadnym było przyjęcie, iż powódka przyczyniła się do zaistnienia wypadku. Przyjmując jednak, że to na Gminie S. spoczywał główny ciężar zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom dróg Sąd przyjął przyczynienie się powódki w 10%.

W tym stanie rzeczy Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 22.500 zł. (25.000 zł x 90%). W ocenie Sądu zadośćuczynienie w takiej wysokości uwzględnia stopień cierpień fizycznych i psychicznych, a więc rozmiar doznanej krzywdy oraz stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody. Sąd rozstrzygając w tym zakresie miał przy tym na uwadze, że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia obowiązuje zasada umiarkowania wyrażająca się w uwzględnieniu wszystkich okoliczności oraz skutków doznanego kalectwa. Zadośćuczynienie z art. 445 kc ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być nadto dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a m.in. również wieku poszkodowanego i czasu trwania jego cierpień. Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia za krzywdę, Sąd kierował się również ugruntowanym w orzecznictwie i w doktrynie stanowiskiem, że zdrowie jest dobrem szczególnie cennym i przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do deprecjacji tego dobra (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., sygn. akt V CK 150/05; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1997 r., sygn. akt II CKN 273/97, Lex nr 286781). Ponadto Sąd miał na uwadze, że wysokość zadośćuczynienia pieniężnego powinna uwzględniać aktualne warunki oraz stopę życiową społeczeństwa kraju, w którym mieszka poszkodowany, przy czym najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2008 r., sygn. akt II CSK 78/08, Lex nr 420389).

Procedując w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego kwoty 545,38 złotych na która to składają się wydatki powoda z tytułu konieczności zakupu leków i środków opatrunkowych oraz dojazdów Sąd uznał, iż koszty te zostały wykazane co do kwoty 263,52 zł. Kwota ta obejmuje zakup leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych wynikających z paragonu fiskalnego z k.66, faktury nr (...) k.66 i jej powtórzenia z k.67 oraz z faktury nr (...) z k.68. Co do pozostałych wydatków to wskazać należy, iż przedłożony paragon fiskalny z k.69 z uwagi na jego nieczytelność nie wskazuje

kiedy i z jakiego tytułu powódka miała uiścić kwotę 32,23 zł. To samo tyczy się potwierdzenia zapłaty kartą VISA – k.70-74. Potwierdzenia te wskazują bezspornie, iż na przełomie 2014r. i 2015r. powódka uiściła łącznie kwotę 218,73 zł w aptecce Centrum (...) w S. przy czym nie wiadomo za zakup jakich towarów i czy miały one związek z leczeniem powódki z następstw wypadku z 11.12.2014r. Dowodem na poniesienie kosztów nie może być także lista dojazdów (k.75), albowiem powódka nie złożyła w tym zakresie oświadczenia odnośnie kto i za jaką kwotę ją wówczas dowoził. Powódka wskazała lakonicznie k.214- „nie płaciłam za każdym razem, odwdzięczałam się jakąś tam sumą co jakiś czas”. Stąd też żądanie kwoty 30,90 zł z tytułu kosztów przejazdu należało oddalić.

W zakresie daty, od której należne są odsetki ustawowe za opóźnienie od przyznanej powódce kwoty zadośćuczynienia, stwierdzić należy, że zgodnie z art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, które jest wymagalne, a terminy wymagalności świadczeń wypłacanych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikają z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.). Przepis ten stanowi, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, a w przypadku gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie.

Żądanie wypłaty zadośćuczynienia (w kwocie 25.000 zł) powódka zgłosiła pozwanemu pismem z dnia 13.06.2016r., a więc co do zasady świadczenie to powinno być wypłacone w ciągu 30 dni od dnia zgłoszenia żądania. Pozwany prowadził jednak postępowanie wyjaśniające w sprawie i odmówił wypłaty zadośćuczynienia pismem z dnia 16.09.2016r. (k.84), a więc należało uznać, że w tym dniu pozwany wyjaśnił już wszelkie okoliczności niezbędne dla ustalenia jego odpowiedzialności. Nie wypłacając świadczenia w tym terminie pozwany od dnia następnego po wydaniu decyzji odmownej, tj. od dnia 17.09.2016r., opóźnia się zatem z wypłatą zadośćuczynienia powódce i z tego względu na podstawie art. 481 k.c. od tej daty powódka miała prawo żądać odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd nie podziela nieaktualnego już poglądu Sądu Najwyższego, że wyrok zasądający zadośćuczynienie ma charakter konstytutywny i dlatego odsetki ustawowe od kwoty zasądzonej tytułem zadośćuczynienia należą się najwcześniej od daty wydania wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8.12.1997r. sygn. I CKN 361/97), natomiast podziela aktualne stanowiskiem Sądu Najwyższego w tym zakresie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.02.2011r. I CSK 243/10, LEX nr 848109, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.12.2011r. V CSK 38/11, LEX nr 1129170, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8.02.2012r. V CSK 57/11, LEX nr 1147804), że wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny i w związku z tym odsetki za opóźnienie powinny być zasądzone od dnia, w którym stosownie do obowiązujących przepisów zobowiązany ma zadośćuczynienie zapłacić. Poszkodowany nie może bowiem ponosić negatywnych konsekwencji zaniechania bądź braku profesjonalizmu zakładu ubezpieczeń, który odmawiając wypłaty świadczeń spowodował konieczność wystąpienia z pozwem do sądu.

Natomiast odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 263,52 zł Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu tj. od dnia następnego po złożeniu pozwu tj. od 23.11.2016r.

W pozostałym zakresie powództwo w stosunku do pozwanego (...) S.A. w Ł. Sąd oddalił (pkt IV wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa stosunkowo je rozdzielać.

Powódka poniosła koszty procesu w łącznej kwocie 5.404,60 zł - opłata od pozwu w kwocie 1.278 zł (k.122,126), 17 opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k.11) koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz poniesione koszty zaliczki na poczet bieglego w kwocie 509,60 zł.

Pozwany poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 3617 zł tj. 3.600 z tytułu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za radców prawnych powiększonej o kwotę 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd w wyroku nie zasądził kosztów procesu na rzecz Przedsiębiorstwa Usług (...) Sp. z o.o. w S.. Jak wskazano na wstępie Sąd zarządzeniem z dnia 10.05.2017r. na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. zwrócił pismo pozwanego (...) Sp. z o.o. w S. z uwagi na brak doręczenia pełnomocnikowi pozwanego (...).U. S.A. w Ł.. W toku późniejszego postępowania pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w S. nie złożył żądania w zakresie zwrotu kosztów procesu. Wobec powyższego brak było podstaw do uwzględnienia tych kosztów.

Powódka wygrała sprawę w 89 %, a przegrała w 21 %.

Pozwany winien więc zwrócić powodowi 89 % poniesionych przez nią kosztów ($5.404,60 \times 89\% = 4.810,09$ zł), a powódka pozwanemu 21 % tych kosztów ($3.617 \text{ zł} \times 21\% = 397,87$ zł). W tej sytuacji pozwana winna zwrócić powodce kwotę 4.412,22 zł tytułem kosztów procesu ($4.810,09 \text{ zł} - 397,87 \text{ zł}$).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. C
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem przesłać pełnomocnikowi powódki oraz pełnomocnikowi (...).U. S.A. w Ł.
3. Za 21 dni lub z apelacją.